

ККМК "Нұрдәулет" бөбекжайы

Шығармашылық арқылық бала дамуы

2024-25оқу жылы

Шығармашылық арқылы бала дамуы

Мақсаты

Мектепке дейінгі жастағы балалардың шығармашылық қабілеттерін дамыту жолдарын көрсету, олардың қиялын, ойлауын, дербестігін және өзіндік ойын еркін жеткізу дағдыларын қалыптастыруда тиімді әдіс-тәсілдерді меңгерту.

Міндеттері

Білімділік:

Баланың шығармашылық дамуының маңызын түсіндіру.

Сурет салу, мүсіндеу, жапсыру, құрастыру және музыкалық әрекеттер арқылы баланы дамыту әдістерімен таныстыру.

Шығармашылық тапсырмаларды ұйымдастыру жолдарын көрсету.

Дамытушылық:

Тәрбиешілердің шығармашылық ойлауын дамыту.

Баланың қиялын, ұсақ моторикасын, эстетикалық талғамын және танымдық белсенділігін дамытуға бағытталған әдістерді меңгерту.

Тәрбиелік:

Балалардың өзіндік пікірін құрметтеуге үйрету.

Өз жұмысына және басқа балалардың еңбегіне ұқыптылықпен қарауға тәрбиелеу.

Шығармашылыққа қызығушылық пен жағымды эмоциялық орта қалыптастыру.

Қажетті құрал-жабдықтар

Түрлі түсті қағаздар, қарындаштар, бояулар, ермексаз, желім, қауіпсіз қайшы, табиғи материалдар, құрастыру бөлшектері, суретті карточкалар, музыкалық әуендер.

Педагогикалық ой қозғау

Жүргізушінің сөзі:

Әр бала – өзіндік ойы, қиялы және қабілеті бар жеке тұлға. Баланың шығармашылық қабілеті оның сурет салуымен ғана шектелмейді. Ол ойын ойнағанда, әңгіме құрастырғанда, музыка тыңдағанда, заттарды құрастырғанда және күнделікті мәселелерге ерекше шешім ұсынғанда да көрінеді.

Балабақшадағы шығармашылық әрекеттер баланың өзін еркін сезінуіне, жаңа нәрселерді байқап көруіне және өз ойын түрлі жолдармен білдіруіне мүмкіндік береді.

Тәрбиешінің міндеті – дайын үлгіні қайталанумен шектелмей, баланың өз бетінше ойлауына, ізденуіне және шығармашылық шешім қабылдауына жағдай жасау.

Қатысушыларға сұрақтар

1. Шығармашылық дегеніміз не?
2. Баланың шығармашылық қабілетін қалай байқауға болады?
3. Шығармашылық тапсырмалар баланың дамуына қалай әсер етеді?
4. Баланың өз ойын еркін жеткізуіне қандай жағдай жасау қажет?

1. Шығармашылық арқылы баланы дамытудың негізгі бағыттары

1. Бейнелеу өнері арқылы дамыту

Сурет салу, бояумен жұмыс істеу және түрлі материалдарды қолдану баланың түстерді ажыратуына, бейнелі ойлауына және өз ойын көркем түрде жеткізуіне көмектеседі.

Мысалы:

«Менің арманымдағы үй».

«Ғажайып гүл».

«Көңілді күн».

«Табиғаттың төрт мезгілі».

Тәрбиеші балаларға бір ғана үлгіні қайталанбай, өз қиялындағы бейнені жасауға мүмкіндік береді.

2. Мүсіндеу арқылы дамыту

Ермексайдан әртүрлі заттарды жасау балалардың саусақ қимылдарын, пішіндерді тануын және кеңістіктік ойлауын дамытуға көмектеседі.

Мысалы:

Жемістер мен көкөністер.

жаныуарлар бейнесі
ертегі кейіпкерлері
Өз қиялындағы гажайып тіршілік иесі

3. Жапсыру және құрастыру арқылы дамыту

Қағаз, картон және қауіпсіз табиғи материалдармен жұмыс істеу баланың жоспарлау, салыстыру, тандау және құрастыру дағдыларын дамытады.

Мысалы:

«Менің балабақшам».

«Ғарыш әлемі».

«Күзгі ағаш».

«Болашақ қаласы».

4. Музыкалық шығармашылық

Ән айту, ырғаққа сай қимылдау, музыканы тыңдау және қарапайым музыкалық аспаптарды пайдалану баланың есту қабілетін, ырғақ сезімін және эмоциялық дамуын қолдайды.

Мысалы:

Әуеннің көңіл күйін анықтау.

Музыкаға сәйкес қимыл ойлап табу.

Табиғат дыбыстарын қайталау.

Әуенді қимыл арқылы бейнелеу.

5. Театрландырылған ойындар

Қуыршақ театры, ертегіні сахналау және рөлдік ойындар балалардың тілін, қиялын, өзіне деген сенімділігін және әлеуметтік қарым-қатынасын дамытуға мүмкіндік береді.

Мысалы:

«Бауырсақ» ертегісін сахналау.

«Дүкен» рөлдік ойыны.

«Дәрігер» ойыны.

Өз ертегісін құрастыру.

6. Еркін шығармашылық әрекет

Балаларға дайын тапсырыпсыз немесе шектеулі нұсқаусыз материалдар ұсынып, өз идеясын іске асыруға мүмкіндік беру маңызды.

Мысалы, түрлі түсті қағаздар, қораптар, түтікшелер және табиғи материалдардан өз қиялындағы затты құрастыру.

Бұл тәсіл баланың дербестігін, бастамашылдығын және мәселені өз бетінше шешу қабілетін қолдайды.

2. Практикалық бөлім: шығармашылық ойындар

1-ойын. «Қиял әлемі»

Мақсаты: Қиялды, ойлау қабілетін және шығармашылық бастаманы дамыту.

Ойын барысы: Тәрбиеші балаларға қарапайым геометриялық пішіндерді ұсынады. Балалар сол пішіндерден өз қиялдары бойынша сурет құрастырады.

Мысалы, шеңберден күн, гүл немесе доп; үшбұрыштан үйдің шатыры, шырша немесе басқа бейне жасауға болады.

Талқылау сұрақтары:

Сен қандай бейне жасадың?

Оны жасауға не түрткі болды?

Тағы қандай бейне жасауға болады?

2-ойын. «Ертегіні жалғастыр»

Мақсаты: Шығармашылық ойлау мен байланыстырып сөйлеуді дамыту.

Ойын барысы: Тәрбиеші ертегінің басын айтады:

«Бір күні кішкентай қоян орманнан жарқыраған сиқырлы кілт тауып алыпты...»

Балалар оқиғаның жалғасын өз қиялдары бойынша құрастырады.

Тәрбиеші балалардың барлық орынды әрі қызықты идеяларын тындап, олардың өз ойын еркін айтуына мүмкіндік береді.

3-ойын. «Сиқырлы сурет»

Мақсаты: Бейнелі ойлау мен қиялды дамыту.

Ойын барысы: Балаларға аяқталмаған суреттер немесе қағазға салынған бірнеше сызық беріледі.

Олар суретті өз қиялы бойынша толықтырады.

Соңында әр бала өз жұмысын таныстырып, қандай бейне жасағанын әңгімелейді.

4-ойын. «Музыканы бейнеле»

Мақсаты: Музыканы қабылдау, эмоцияны білдіру және қимыл үйлесімділігін дамыту.

Ойын барысы: Балаларға көңілді және баяу әуен тыңдатылады. Олар әр әуенге сәйкес қимыл ойлап табады немесе сол әуеннің әсерімен сурет салады.

Тәрбиеші балалардан музыканың қандай сезім тудырғанын сұрайды.

Ойын. «Қолда бар материалдан гажайып зат»

Мақсаты: Құрастыру, жоспарлау және мәселені шығармашылықпен шешу дағдыларын дамыту.

Ойын барысы: Балаларға қағаз, картон, бос қораптар және қауіпсіз құрастыру материалдары беріледі. Олар осы материалдардан үй, көлік, робот немесе өз қиялындағы затты жасайды.

Әр бала өз жұмысын таныстырып, оның қандай мақсатқа арналғанын түсіндіреді.

3. **Топтық жұмыс: «Шығармашылық орта құру»**

Қатысушылар шағын топтарға бөлінеді. Әр топқа бір тапсырма беріледі.

1-топ: Сурет салу арқылы шығармашылықты дамытуға арналған ойын ойластыру.

2-топ: Ертегі немесе театрландырылған ойын ұйымдастыру.

3-топ: Құрастыру және табиғи материалдармен жұмыс үлгісін әзірлеу.

4-топ: Музыка мен қимылды біріктіретін шығармашылық тапсырма дайындау.

Әр топ өз жұмысын таныстырып, балалардың жас ерекшеліктеріне сәйкес қалай қолдануға

болатынын түсіндіреді.

III. Қорытынды бөлім

«Шығармашылық себеті» рефлексиясы

Қатысушылар қағазға бүгінгі семинардан алған бір пайдалы идеясын жазады.

Мысалы:

Балаларға еркін таңдау мүмкіндігін беру.

Шығармашылық әрекетте дайын үлгімен шектелмеу.

Баланың идеясын қолдау.

Жұмыстың нәтижесінен гөрі шығармашылық үдерісіне көңіл бөлу.

Қатысушылар өз ойларын ортаға салады.

Қорытынды сөз

Шығармашылық – баланың өзін танытуына, қиялын дамытуына және қоршаған ортаны жаңаша тануына мүмкіндік беретін маңызды әрекет. Сурет салу, мүсіндеу, құрастыру, музыка және театрландырылған ойындар арқылы бала жаңа идеялар ұсынып, өз қабілеттерін дамытады.

Тәрбиеші баланың шығармашылық әрекетін бағалағанда, оның жұмысының әдемілігіне ғана емес, ізденісіне, дербестігіне, қызығушылығына және өз ойын білдіруіне назар аударуы қажет.

Әр баланың шығармашылық мүмкіндігін ашуға қолайлы орта қалыптастыру – сапалы мектепке дейінгі тәрбиенің маңызды бөлігі.

Күтілетін нәтиже

Тәрбиешілер балалардың шығармашылық қабілеттерін дамыту әдістерімен танысады.

Шығармашылық ойындарды ұйымдастыру дағдыларын жетілдіреді.

Балалардың қиялын, дербестігін және өзіндік ойын білдіруін қолдаудың жолдарын меңгереді.

Топта шығармашылыққа қолайлы орта ұйымдастырудың маңызын түсінеді.